

*"The Great Detective
Master" – 135 років від
дня народження
англійської письменниці
Агати Крісті*

2025

Агата Мері Кларисса Міллер народилася 15 вересня 1890 року в місті Торкі. Її батьки були заможними переселенцями з США. Народилася майбутня "королева детективної прози" восени 1890 в курортному містечку графства Девон в родині багатих американських переселенців. Дівоче прізвище письменниці - Міллер. Вона була наймолодшою дитиною в сім'ї, маючи старших сестру і брата. Навчалася вдома, причому в програму навчання входила музика, яку Агата обожнювала, але співачкою не стала через страх перед сценою.

У 24 роки по великій любові вийшла заміж за полковника Арчібальда Крісті, чийм прізвищем згодом підписувала книги. Народила доньку Розалінду, але через 14 років шлюб з вини чоловіка розпався. У 40 років стала дружиною археолога Макса Маллоуена, якому на той момент було 25 років. Шлюб виявився щасливим і міцним.

Померла Агата Крісті 12 січня 1976 року в місті Воллінгфорд після застуди, що ускладнилася пневмонією, і була похована в селі Чолсі.

Автобіографія Агати Крісті, яку письменниця закінчила 1965 року, закінчується словами: "Спасибі тобі, Господи, за моє хороше життя і за всю ту любов, яка була мені дарована".

Агата Крісті не боялася порушувати у своїх творах соціальну проблематику. На відміну від сучасних детективів, у її творах практично немає сцен насильства, калюж крові й брутальності. А улюбленим творінням письменниці стали "Десять негрят", сюжетом яких вона пишалася. Перу знаменитої англійки належить до 200 творінь. Серед них найбільшою популярністю користуються детективні романи Агати Крісті.

Перший з них називався "Таємнича пригода в Стайлз", був створений в 1916 році, але опублікований тільки через 4 роки, так як жодне видавництво не приймало рукопис. Однак після виходу в світ книга мала успіх і зробила ім'я автора відомим. Саме тут вперше з'явилися популярні персонажі - розумний і спостережливий бельгійський сищик Еркюль Пуаро і невдачливий і забавний англієць капітан Гастінгс. Публіці вони настільки полюбилися, що письменниці довелося включити їх і в інші книги ("Плімутську експрес", "Вбивство на полі для гольфу", "Велика четвірка", "Загадка Ендхауза" і т. д.).

Зрештою Пуаро неабияк набрид автору, але вбити популярного героя вона так і не змогла.

Авторською улюбленицею стала міс Марпл - немолода, але розумна англійська леді, яка вперше з'явилася в оповіданні "Вечірній клуб" Вівторок "", що вийшов в 1927 році. Прототипом героїні стала рідна бабуся письменниці.

За кількістю перекладів і сумарним накладом друкованих видань (понад 2 млрд примірників) книги Агати Крісті станом на 2012 рік посіли третє місце в історії після Біблії та творів Вільяма Шекспіра¹. Крім того, драматургічним творам письменниці належить рекорд за найбільшим в історії числом театральних постановок. П'єса Крісті "Мишоловка", уперше поставлена 1952 року.

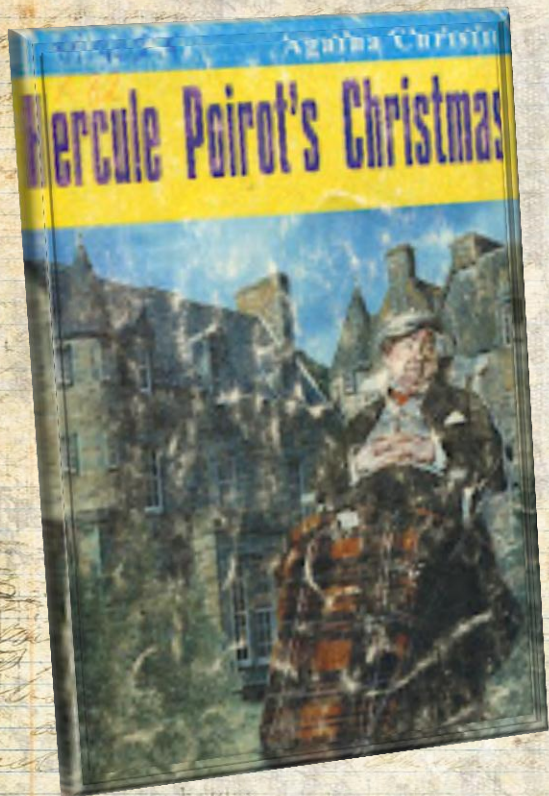
Christie A. Selected Stories / Agatha Christie. - Fontana ; Glasgow : Collins, 1969. - 334 p.

Збірка знайомить читача з класичними детективними оповіданнями Агати Крісті. Її герої - Еркюль Пуаро, міс Марпл та ін. персонажі - розкривають таємниці, що приховують людські долі, випадкові зустрічі й злочини. Герої демонструють гострий розум і дедукцію, розплутуючи найзаплутаніші загадки. Сюжети оповідань захоплюють несподіваними поворотами, тонкою логікою та психологічною глибиною.

Christie A. Hercule Poirot's Christmas / Agatha Christie. - Київ :
Знання, 1999. - 285 с. - (English Reader's Library).

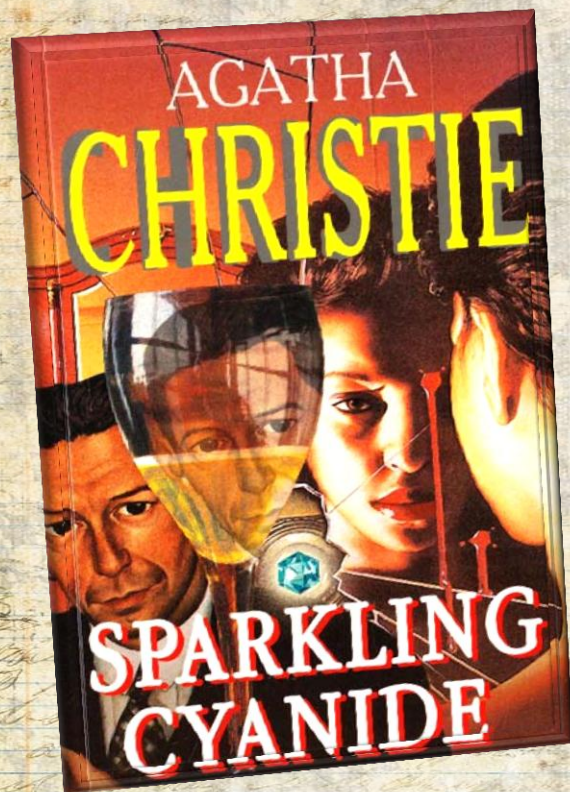

"Різдво Еркюля Пуаро" - роман присвячений розслідуванню вбивства хазяїна дому - мільонера Симеона Лі, який вперше за двадцять років вирішив зібрати всіх своїх дітей на Різдво. Вбивство відбувається безпосередньо у святвечір після великого сімейного скандалу. Підозрюваними у вбивстві, як і в більшості романів Агати Крісті, стають всі родичі та слуги вбитого.

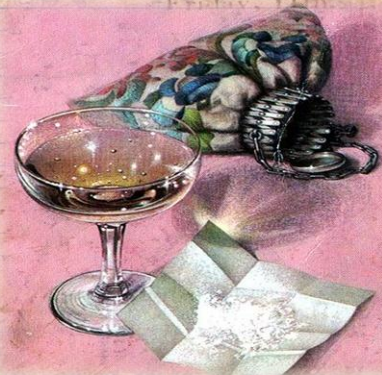

Christie A. Sparkling Cyanide / Agatha Christie. - Київ :
Знання, 2007. - 334 с.

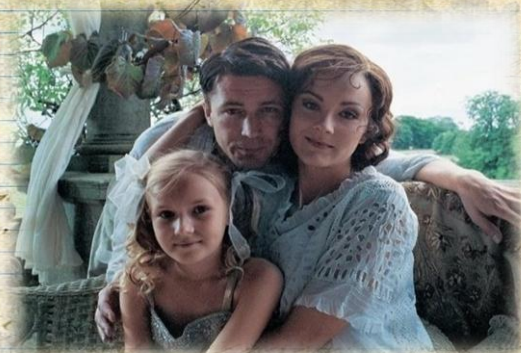
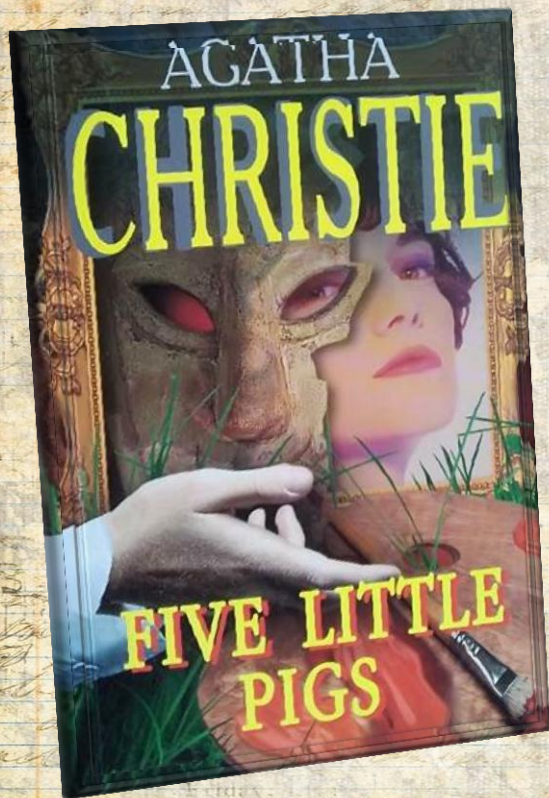

"Блискаючий ціанід" - це захоплива детективна історія любові і пристрасті, зради користолюбства та егоїзму. В романі розповідається про розслідування вбивства Розмарі Бартон, отруєної ціанідом під час вечері в ресторані рік тому. Вдівець Джордж отримує анонімний лист, який стверджує, що його дружину було вбито, і вирішує провести власне розслідування. Він запрошує учасників тієї вечері на повторну вечерю в той самий ресторан і навіть просить актрису, схожу на Розмарі, зіграти її роль, але сам Джордж гине від отруєння ціанідом, що змушує полковника Рейса й агента Брауна продовжити розслідування.

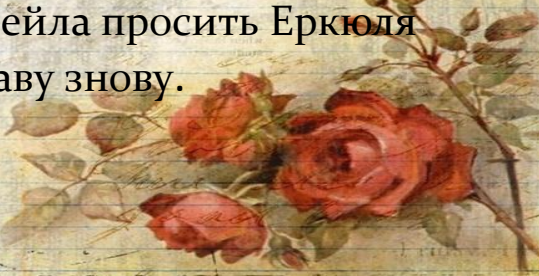

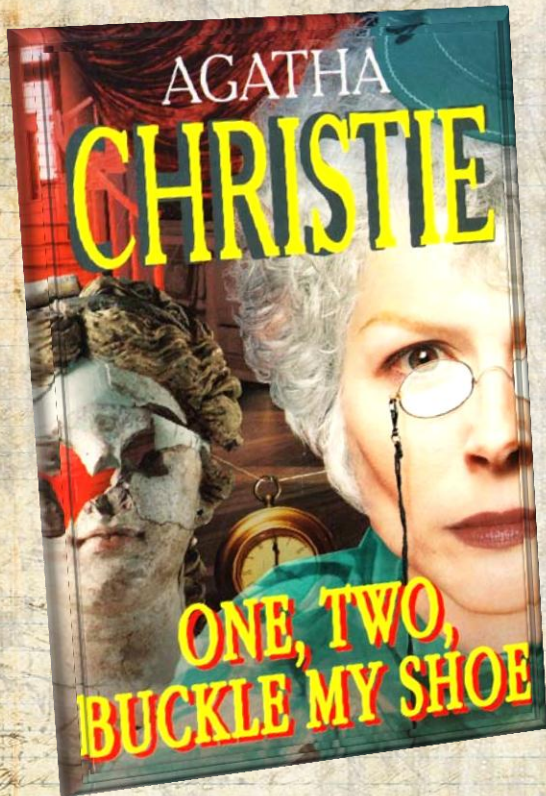
Christie A. Five Little Pigs / Agatha Christie. - Київ :
Знання, 2008. - 372 с. - (English).

В романі "П'ять поросят" неперевершений детектив Еркюль Пуаро розслідує заплутаний злочин і завдяки своєму глибокому розумінню людської психології йому вдається відкрити дивовижну правду про смерть художника. Усі докази свідчать, що Керолайн Крейл отруїла свого чоловіка-розпусника, геніального художника. Її засудили до довічного ув'язнення. Через шістнадцять років, у посмертному листі місіс Крейл запевнила свою дорослу дочку, що вона невинна. Чи справді Керолайн написала правду? І якщо не вона вбила свого чоловіка, то хто? Щоб з'ясувати це, дочка Крейла просить Еркюля Пуаро відкрити справу знову.

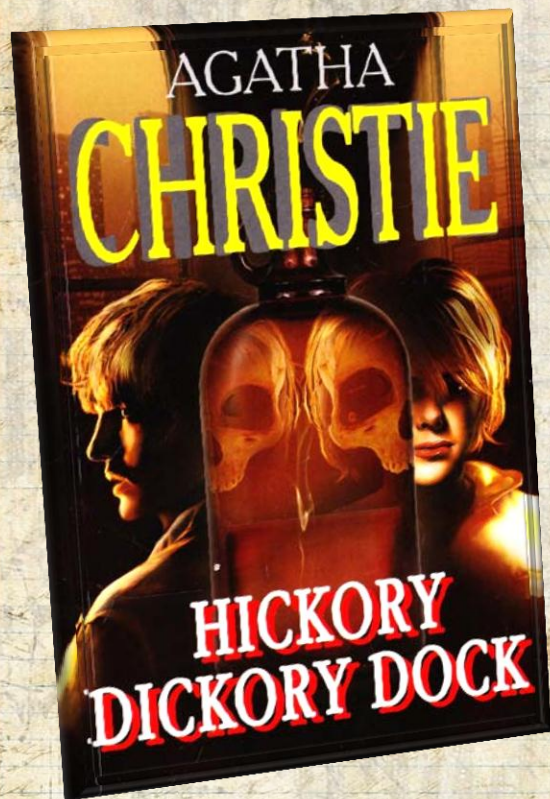
Christie A. One, Two, Buckle My Shoe / Agatha Christie. -
Київ : Знання, 2008. - 347 с. - (English).

В романі Агати Крісті відомий детектив Еркюль Пуаро блискуче розкриває дуже заплутаний злочин. Детектив розслідує таємничу смерть дантиста. Все нагадує самогубство, але Пуаро вважає, що все ж таки відбулося вбивство. Крім того, йому доведеться розслідувати ще два вбивства, які будуть пов'язані з першою смертю.

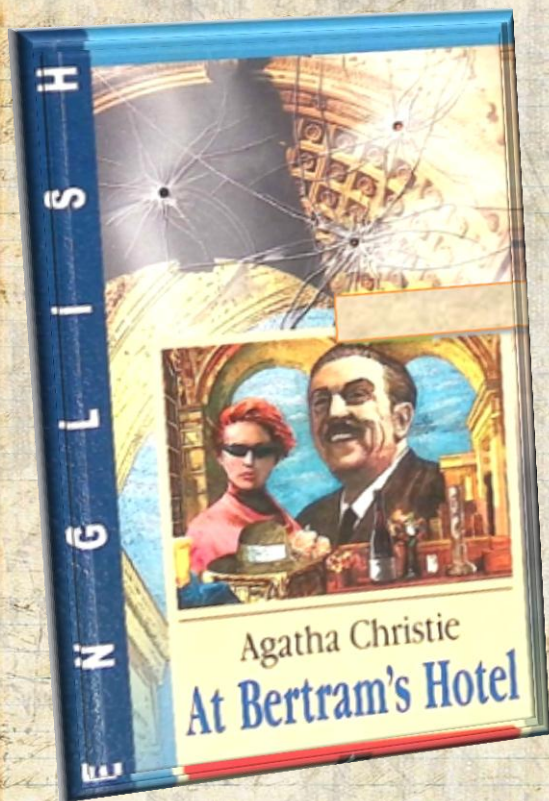
Christie A. Hickory Dickory Dock / Agatha Christie. -

Київ : Знання, 2008. - 317 с. - (English).

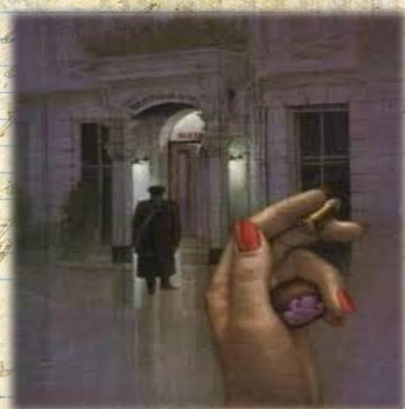

Дія в романі відбувається на Хікорі-роуд, де в гуртожитку проживають іноземні студенти. Дія розгортається в Лондоні в середині 50-х рр. минулого століття. Вбивства, які відбуваються в гуртожитку здаються на перший погляд нелогічними і їхньою розгадкою поліція зобов'язана блискучому Пуаро.

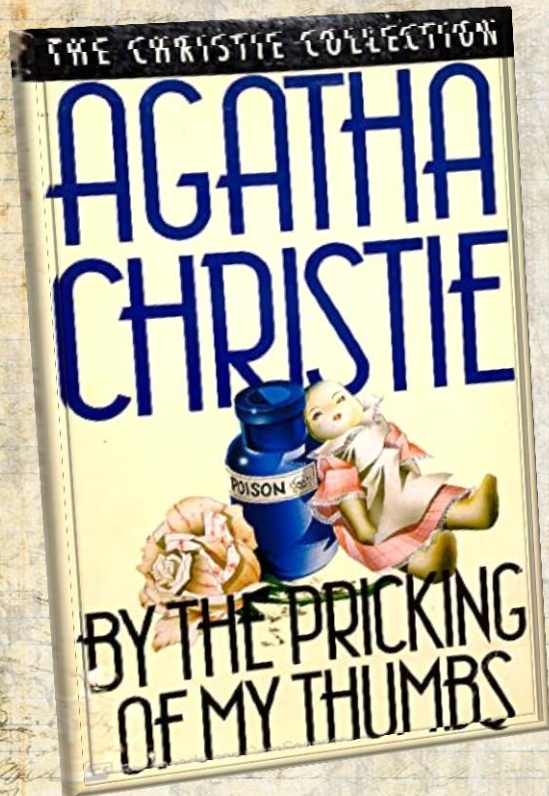
Christie A. At Bertram's Hotel / Agatha Christie. - Київ :
Знання, 2005. - 343 с.

Міс Марпл, втомлена від сільського життя, вирішує відпочити в лондонському готелі "Бертрам". Незабаром у готелі починають відбуватися дивні речі. Спочатку зникає священник, а потім виявляється збитим машиною. Потім у дівчину, яка повертається пізно ввечері в готель, стріляють, але куля потрапляє у швейцара, вбиваючи його. Міс Марпл починає розслідування. Вона виявляє, що всі постояльці готелю приховують якісь секрети, а загадкові події пов'язані з темним минулим готелю і його мешканців.

Christie A. By the Pricking of My Thumbs / Agatha Christie. - Glasgow : Fontana : Collins, 1988. - 224 p.

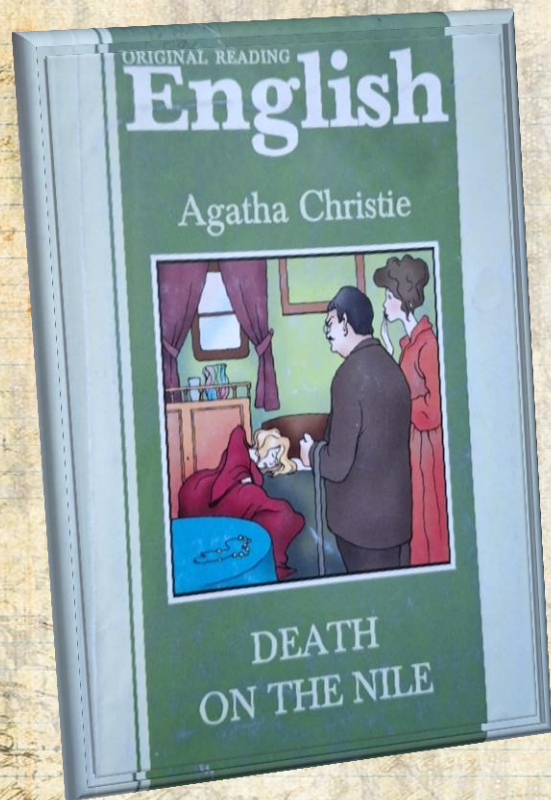

Стара жінка в будинку престарілих розповідає про дитину, поховану за каміном...

Томмі й Таппенс відвідали літню тітку в її готичному будинку престарілих, вони не знали про недовіру тітки Ади до лікарів. Ада була дуже важкою старенькою. Але коли місіс Локетт згадала рагу з отруєними грибами, а місіс Ланкастер заговорила про "щось за каміном", Томмі й Таппенс опинилися втягнутими в несподівану пригоду, пов'язану з можливою чорною магією.

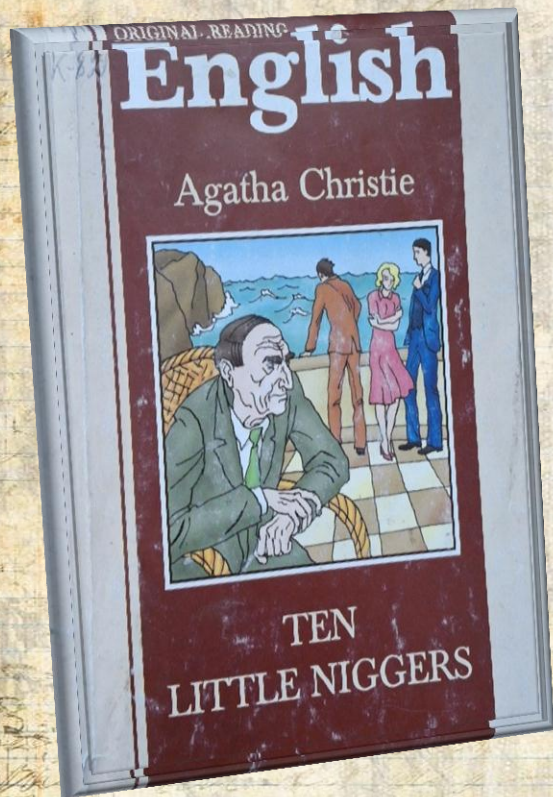
Christie A. Death in the Clouds / Agatha Christie. - Київ : Знання, 2005. - 253 с. - (Original Reading).

"Смерть у хмарах" - детектив, у якому черговий злочин розкриває бельгійський поліцейський у відставці Еркюль Пуаро. Великий талант та надзвичайна інтуїція допомагають йому у розслідуванні. Пуаро ще не усвідомлював, що позаду нього, в літаку на місці №2, сиділо згорблене, безжиттєве тіло жінки. Вбито дружину відомого археолога. Жінку вбив отруєний дротик у закритому просторі комерційного пасажирського літака... Убивці вдалося скоїти неможливе, двері кімнати, де відбулося вбивство, були зачинені...

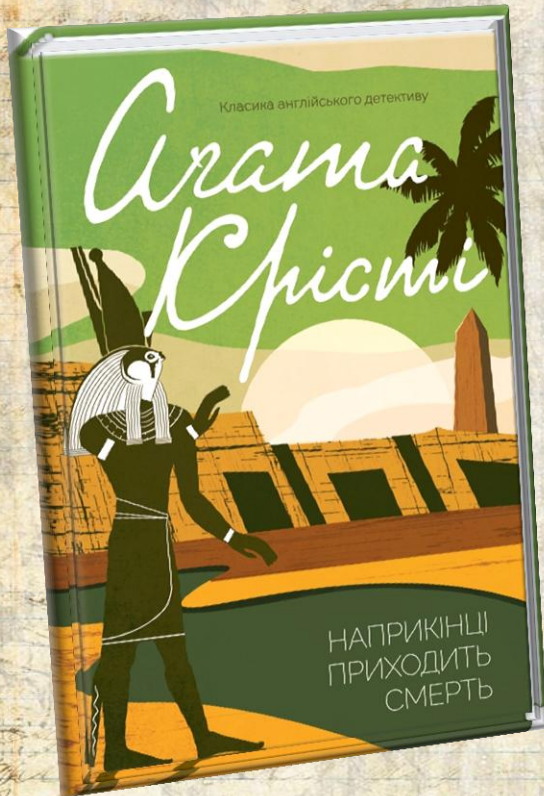

Christie A. Ten Little Niggers / Agatha Christie. - Київ :
Знання, 2005. - 253 с. - (Original Reading).

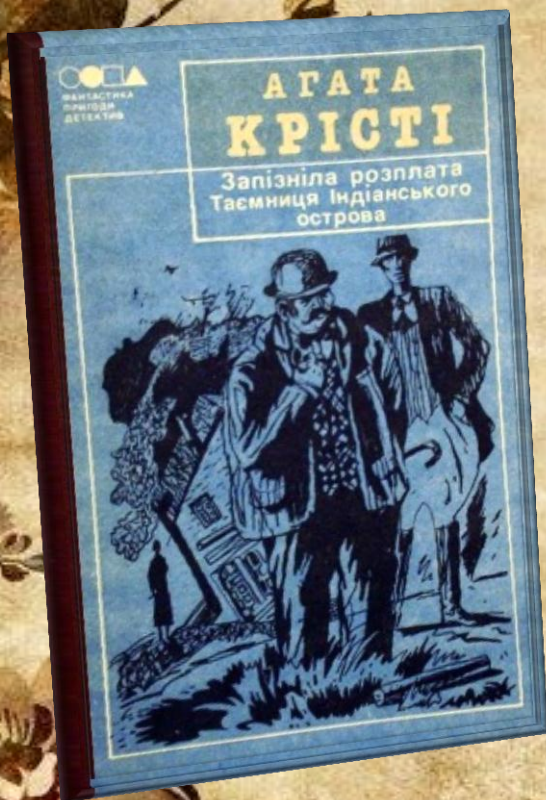
В творі низка загадкових вбивств тримає у напрузі від початку і до самого фіналу, який вражає непередбачуваністю. Десятеро незнайомців, які мають мало спільного, заманюються на острівний особняк біля узбережжя Девона таємничим У. Н. Оуеном. Під час вечері починає грати платівка, і голос невидимого ведучого звинувачує кожного у приховуванні винної таємниці. Того ж вечора колишнього безрозсудного водія Тоні Марстона знайшли вбитим смертельною дозою ціаніду. Напруга зростає, коли ті, хто вижив, усвідомлюють, що вбивця не тільки серед них, але й готується вдарити знову... і знову...

Крісті А. Наприкінці приходить смерть : роман / Агата Крісті. - Харків : Клуб Сімейн. Дозвілля, 2022. - 288 с.

Фіви, 2000 рік до н.е. Батько Ренісенб, жрець Ка Імхотеп, привів у свій дім нову наложницю, Нофрет. Цей момент став фатальним для родини, в якій одразу ж почали відбуватися різні неприємності. Кепський характер Нофрет та глибока темна злість стали причиною щоденних сварок між домочадцями. Та наложниця жадає більшого: вона зводить наклеп на синів Імхотепа та їхніх дружин. Розлючений батько погрожує синам розправою. Аж раптом все перевертається з ніг на голову: Нофрет знаходять мертвою. Сумнівів немає: це вбивство. Під підозрою - уся родина...

Крісті А. Запізніла розплата = The Murder on the Links ; Таємниця Індіанського острова = Ten Little Niggers : романи : пер. з англ. / Агата Крісті. - Київ : Дніпро, 1991. - 303 с. - (Фантастика. Пригоди. Детектив).

У романі "Запізніла розплата" видатний детектив Еркюль Пуаро несподівано отримує листа від мільйонера Рено, котрий слізно благає негайно приїхати до нього у Францію, бо його життю загрожує небезпека. Діставшись до вілли Женев'єв, детектив довідується, що пана Рено вбито минулої ночі.

У творі "Таємниця Індіанського острова" відбувається цілий ряд таємничих убивств, які нелегко було б розкрити, якби до Скотленд-Ярду не потрапив лист судді Уоргрейва.

Така фабула двох найхарактерніших творів письменниці, котру небезпідставно називають королевою англійського детективу.

Підготувала бібліотекар ННІ
іноземної філології
Анжела Лифар

Кількість джерел: 12